

Byłem NEET i wtedy spotkałem swoją szansę

Mówi Jurek - (Jurek to jeden z tych młodych ludzi, którzy w pewnym momencie napotkali poważne trudności na drodze zawodowego rozwoju).

Trzy lata liceum minęło jak z bicza strzelił. Po maturze zacząłem szukać pracy, ale nikt mnie nie chciał przyjąć. Nigdy wcześniej nie pracowałem, nie odbywałem stażu i zauważyłem, że to ma znaczenie dla pracodawców. Po wielu nieudanych próbach dałem sobie spokój - w końcu miałem rodziców i głód mi nie groził. Zresztą kilku kumpli było w podobnym położeniu. Nie miałem więc zamiaru zmieniać tej wygodnej ostatecznie dla siebie sytuacji. Ale po kilku miesiącach mama „postawiła szlaban” i powiedziała: „musisz coś z sobą zrobić, nie będę Cię utrzymywać”. Chcąc nie chcąc, wybrałem się do urzędu pracy - tam dowiedziałem się, że jestem „nitem” (NEET), no i wtedy się zaczął...

Co to jest NEET

Do kategorii NEET należy osoba młoda, w wieku 15-29 lat, która - z różnych przyczyn - jednocześnie nie uczy się, nie przygotowuje do zawodu (nie uczestniczy w stażu, praktykach zawodowych itp.), nie pracuje. Jeśli chodzi o skalę zjawiska, zarówno w Europie jak i w Polsce do NEET można zaliczyć do 15% młodych obywateli i obywateli. Na świecie jest jeszcze gorzej - średnio odsetek tej kategorii młodzieży przekracza globalnie 20 proc.¹⁾

NEET- wyzwanie dla służb publicznych

Do kategorii NEET należy osoba młoda (15 - 29 lat), ponieważ młodzi to przyszłość każdego społeczeństwa, nie można nie uwzględniać ich sytuacji w polityce społecznej i pomocowej państwa. Jeśli osoby zbyt długo pozostają w sytuacji kwalifikującej je do NEET, to może to skutkować m.in. izolacją społeczną, podejmowaniem pracy przypadkowej, np. „na czarno” z zaniżonym wynagrodzeniem i brakiem innych świadczeń, zachowaniami niezgodnymi z prawem oraz problemami zdrowotnymi, zarówno psychicznymi, jak i fizycznymi, np. depresja, niechęć do życia,

poczucie bycia niepotrzebnym i innymi.

Pozostawanie poza typowymi dla zorganizowanych społeczności aktywnościami, sprzyja nadużywaniu substancji psychoaktywnych i pozostałym uzależnieniom, frustracji i agresji, apatii i obojętności, co ostatecznie wpływa źle na relacje osobowe z innymi ludźmi, również tymi najbliższymi. Tak więc grupa NEET stanowi szczególne wyzwanie dla służb publicznych

Breyer z Urzędu Pracy w Nowogardzie - to dla nich mamy najwięcej i to zróżnicowanych programów, do nich też trafiają największe środki na aktywne formy wsparcia.

W związku z dużą różnorodnością kategorii NEET, przy opracowywaniu działań pomocowych uwzględnia się charakterystykę grup i dobiera odpowiednie formy pomocy właściwe zarówno dla bezrobotnych krótko- jak i długoter-

zaangażowane w inne aktywności (sztukę, muzykę, podróże, samodoskonalenie się).²⁾

W przypadku osób zakwalifikowanych do grupy NEET - mówi Zbigniew Florkowski kierownik działu jednego z Urzędów Pracy na naszym terenie - jesteśmy zobowiązani w ciągu 4 miesięcy od daty rejestracji takiej osoby zaproponować jej jakąś formę aktywizacji: czy to szkolenie, kursy, bądź inną formę przyuczenia, czy to staż, czy pracę w ramach prac interwencyjnych bądź publicznych, czy też ostatecznie ofertę pracy z rynku. Przy składaniu tej propozycji równie ważne jak nasze możliwości, jest też uwzględnienie z jakiego rodzaju osobą mamy do czynienia - bierną, aktywną czy dobrowolnie wybierającą ten status. Pomoc im realizujemy ze środków, które w istotnej części pochodzą z Funduszy Europejskich - kończy urzędnik.

Pierwsze więc, co powinien zrobić młody człowiek poszukujący pracy, to udać się do swojego Powiatowego Urzędu Pracy!

Rejestrując się jako osoba bezrobotna, uzyskasz wsparcie ze strony profesjonalistów, a także ubezpieczenie zdrowotne. Jest ono świadczone dla osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy jako bezrobotne.

Mówi Jurek (o swojej wizycie w Urzędzie Pracy)

Najpierw mnie o wszystko dokładnie wypytywano, trochę mnie to wkurzało, czułem się jak na przesłuchaniu. Całe szczęście Pani, która zajmowała się mną, była bardzo miła. Później zrozumiałem, dlaczego chciano tak dużo wiedzieć o mnie. Po dwóch tygodniach dostałem telefon, aby zgłosić się ponownie do urzędu. Powiedziano mi, że ze środków programu europejskiego realizują szkolenie dla operatorów wtryskarek do tworzywa sztucznego. Czy jest Pan zainteresowany udziałem w tym szkoleniu? - pytali. Cóż miałem w tej sytuacji odpowiedzieć - zgodziłem się, choć wyobraźnia podsuwała mi raczej niezbyt miłe obrazki - gorąca masa sztuczna i jej mdlący zapach...

Urzędy Pracy realizują programy aktywizacji NEET z Funduszy Europejskich

Powiatowe Urzędy Pracy realizują różne programy aktywizacyjne NEET z wykorzystaniem

2) Tamże...

Funduszy Europejskich. Podstawowy to projekt pn. „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy”. W projektach mogą uczestniczyć osoby młode w wieku 18-29 lat pozostające bez pracy, zarejestrowane w PUP jako bezrobotne, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu, czyli tzw. młodzież NEET. W projekcie finansowane są m.in. szkolenia, staże, bony szkoleniowe, prace interwencyjne, jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej, doradztwo zawodowe. Aby zobrazować wielkość środków przeznaczanych na cel tego programu z Funduszy Europejskich, podajemy dla przykładu dane tylko z naszego Powiatowego Urzędu Pracy: W 2015 roku zrealizowaliśmy projekty na kwotę 3 mln zł - mówi Robert Sitarski doradca w Powiatowym Urzędzie Pracy w Goleniowie - z tego, wkład Funduszy to 2 756 800,00 zł. Dalej będzie o tym, co w szczególności oznaczają poszczególne wymienione formy wsparcia:

- **szkolenia i dofinansowanie studiów podyplomowych i inne, - szkolenia dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy.**

W ramach tych działań organizowane są kursy obejmującego przeciętnie około 25 godzin zegarowych w tygodniu każdy. Osoba uczestnicząca w szkoleniu otrzymuje co miesiąc stypendium równe 120% zasiłku dla bezrobotnych, jeżeli miesięczny wymiar godzin szkolenia wynosi co najmniej 150 godzin; w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin szkolenia, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie, z tym że stypendium nie może być niższe niż 20% zasiłku. Po ukończeniu szkolenia uczestnicząca w nim osoba otrzymuje zaświadczenie dokumentujące odbycie kursu, którym może się posługiwać na rynku pracy.

- **Trójstronne umowy szkoleniowe** - to umowy zawierane na wniosek pracodawcy przez starostę z pracodawcą i instytucją szkoleniową. Co ważne: w takich umowach pracodawcy deklarują zatrudnienie osoby bezrobotnej po odbytych szkoleniu.

- **Dofinansowanie studiów podyplomowych.** Urząd pracy może sfinansować do 100% kosztów studiów podyplomowych, nie więcej jednak niż 300% przeciętnego wynagrodzenia. Za okres uczestnictwa w zajęciach przewidzianych programem studiów osoba bezrobotna otrzyma

W PUP już od wejścia dobra informacja

zajmujących się rynkiem pracy. Służby te od kilku lat podejmują to wyzwanie, odnotowując wiele sukcesów w wyprowadzaniu młodych z niebezpiecznego dla nich stanu, czyli pozostawania bez pracy i bez nauki. Taka skuteczność nie byłaby możliwa bez realizacji programów finansowanych z Funduszy Europejskich.

Dlaczego programy dla NEET to priorytet

W Urzędach Pracy wiedzą, że programy dla NEET są priorytetowe - zajmują się właśnie tą kategorią osób - mówi p Renata

minowo, którzy są niezdolni z różnych przyczyn do podjęcia aktywności w sferze pracy lub nauki, w tym dla chorujących, z niepełnosprawnościami, bądź opiekujących się członkami rodziny. Specyficzne formy skierowane są do osób zniechęconych pracą, ale także młodych ludzi prowadzących aspołeczny tryb życia. Młodzi ludzie aktywnie poszukujący pracy lub szkoleń, nie jakichkolwiek, lecz odpowiadających ich pozycji, umiejętnościom, aspiracjom zawodowym, to kolejna grupa wyodrębniona w ramach NEET. Ostatnia to tzw. dobrowolni NEET-si; kwalifikuje tu się osoby

1) Blanka Serafin-Juszczak, NEET - Nowa kategoria młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, Łódź 2014.

stypendium w wysokości 20% zasiłku dla bezrobotnych. To doskonała forma wsparcia dla osób aktywnie walczących o swoją pozycję na rynku pracy.

- **Finansowanie kosztów egzaminów i licencji** - to pokrycie przez powiatowy urząd pracy (starostę) z Funduszu Pracy kosztów egzaminów umożliwiających uzyskanie świadectw, dyplomów, zaświadczeń, określonych uprawnień zawodowych lub tytułów zawodowych oraz koszty uzyskania licencji niezbędnych do wykonywania danego zawodu. Sfinansowanie kosztów egzaminów lub uzyskania licencji z Funduszu Pracy nie może przekroczyć wysokości przeciętnego wynagrodzenia.

- **Pożyczka szkoleniowa** - jest to nieoprocentowana pożyczka udzielona przez powiatowy urząd pracy (starostę) z Funduszu Pracy na sfinansowanie kosztów szkolenia osobie bezrobotnej i poszukującej pracy, zwiększającego szanse na podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej. Kwota udzielanej pożyczki nie może przekroczyć 4-krotności przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu podpisania umowy.

- **Staż lub bon stażowy**

Staż - to nabywanie przez osobę bezrobotną umiejętności praktycznych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą. Korzystanie ze stażu pozwala więc zdobyć doświadczenie zawodowe, stwarzając tym samym większe szanse na uzyskanie zatrudnienia. Osoba bezrobotna, który nie ukończyła 30 roku życia może zostać skierowana do odbycia stażu przez okres do 12 miesięcy. Moją pierwszą pracę poprzedził staż u tego samego pracodawcy - mówi Marzena obecnie dziennikarka lokalnej gazety - W trakcie sześciu miesięcy na tyle poznałam swoją pracę, że nie chciałam jej zmieniać. Pracodawca też był zadowolony, ponieważ przyjmując mnie, już na umowę o pracę, miał w pełni sprawnego pracownika.

- **Bon stażowy** - jest instrumentem stanowiącym gwarancję skierowania do odbycia stażu u pracodawcy wskazanego przez osobę bezrobotną na okres 6 miesięcy, o ile pracodawca zobowiąże się do zatrudnienia jej po zakończeniu stażu przez okres kolejnych 6 miesięcy. Przyznawanie bonu stażowego następuje na

podstawie indywidualnego planu działania. Termin ważności bonu stażowego określa starosta. W ramach bonu stażowego starosta finansuje: koszty przejazdu do i z miejsca odbywania stażu - w formie ryczałtu, do wysokości 600 zł, wypłacanego osobie bezrobotnej w miesięcznych transzach w wysokości do 100 zł, łącznie ze stypendium, koszty niezbędnych badań lekarskich lub psychologicznych. Osoba uczestnicząca w stażu może też korzystać ze stypendium stażowego.

Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej - jest to forma wsparcia udzielana osobom bezrobotnym, absolwentom integracji społecznej oraz absolwentom klubów integracji społecznej, pragnącym rozpocząć własną działalność gospodarczą. To kolejna szansa dotycząca szczególnie aktywnych i mających osobiste ambitne plany w zakresie przyszłości zawodowej.

Jurek (o swojej pierwszej pracy)

Pracuję w wytwórni PET już 6 miesięcy. Pracę dostałem zaraz po szkoleniu. Okazało się, że wszystko było koordynowane, w PUP-ie wiedzieli, że jest zapotrzebowanie na kwalifikacje, które nabyłem w trakcie szkolenia. Wyobraźnia nie musi mnie już straszyć. Trafiłem do nowoczesnego zakładu, prawie wcale tu nie czuć żadnych zapachów - i mają najlepsze technologie i doskonałą klimatyzację. Zarabiam swoje pieniądze, mam zorganizowany dzień, nie bumeluję, mama jest zadowolona, bo dokładam się do domowego budżetu. Ale to już niedługo - planujemy z dziewczyną (poznałem ją w pracy) ślub i potem wyprowadzkę na swoje - na razie wynajęte. Niekiedy opowiadam dziewczynie o sobie i żartuję - byłem NEET-em, zostałem PET-em.

NEET to tylko etap

Życie Jurka uległo radykalnej zmianie, gdy dał sobie szansę i skorzystał z możliwości, jakie stwarzają programy realizowane z Funduszy Europejskich przez Urzędy Pracy (bądź inne podmioty którym zlecono wyspecyfikowane programy), a kierowane do młodych ludzi, którzy tak jak Jurek nie uczyli się nie pracowali i ogólnie nie mieli racjonalnego pomysłu na siebie i swoje życie. Co powinien więc zrobić każdy znajdujący się wyjściowo w pierwotnej sytuacji Jurka.

Pomyśl czy nadal chcesz tak trwać, bez celów, bez pracy, bez

własnych pieniędzy, bez perspektyw na ciekawe życie? A któż by chciał?

Pomyśl, co szczególnie Cię interesuje, co chcesz robić, ale także co możesz robić - nie bądź zbyt wybredny. Naprawdę wiele rzeczy, wiele prac, w istocie sprawia nam satysfakcję, a często o tym nawet nie wiemy.

Odwiedź Powiatowy Urząd Pracy. W Twoim powiecie jest także taki Urząd. Niekiedy istnieją też jego filie w innych większych miejscowościach powiatu.

Pani Renata Breyer zajmuje się NEET

Zarejestruj się jako osoba bezrobotna bądź poszukująca pracy.

Spytaj, jakie aktualnie możliwości wsparcia oferuje Urząd dla osób w Twojej sytuacji, a na co możesz liczyć w najbliższej przyszłości. Możesz też zasięgnąć informacji w najbliższym punkcie sieci PIFE (Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich - adresy na końcu).³⁾

Dokonaj wyboru, z czego chcesz skorzystać czy z:

- z **pośrednictwa pracy**: z usługi pośrednictwa pracy może skorzystać każda osoba. Skuteczne poszukiwanie pracy zależy przede wszystkim od sytuacji

3) Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich jeden z kilkudziesięciu elementów tworzących rządową sieć udzielającą powszechnie dostępnych bezpłatnych informacji dotyczącej Funduszy Europejskich

na rynku pracy w Twojej miejscowości, Twoich umiejętnościach oraz tego, gdzie i w jaki sposób będziesz pracy szukać,

- z różnych form pomocy, które zaprezentowaliśmy i już wcześniej w tym artykule.

Warto tutaj dodać, że funkcjonują też specjalistyczne instytucje czy firmy, które realizują szczegółowe programy finansowane z Funduszy Europejskich, a nadzorowane są przez Urzędy Pracy. Szczególne znaczenie dla kategorii NET mają działania

W ramach projektów „Pomysł na siebie” realizowane są formy wsparcia takie, jak: wsparcie opiekuńczo-wychowawcze, zajęcia z doradcą zawodowym, zajęcia z psychologiem, warsztaty wyrównawcze z przedmiotów szkolnych, kursy językowe, podstawowe kursy komputerowe, kwalifikacyjne kursy zawodowe.

„Równi na rynku pracy” - w projektach mogą wsiąść udział osoby w wieku 18-24 lat, pozostające bez zatrudnienia, nieuczące się i nieszkolące z terenu całego kraju. W ramach wsparcia doradczego uczestnicy biorą udział w zajęciach z doradcami zawodowymi oraz psychologami, które pozwalają im na wybór odpowiedniego, zgodnego z ich predyspozycjami, szkolenia zawodowego lub kursu, jak również pomagają w przygotowaniu ich do aktywnego funkcjonowania na rynku pracy.

Oto dane adresowe najbliższego CEiPM prowadzonego przez OHP.

Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży w Szczecinie
ul. Dworcowa 19,
70 - 206 Szczecin
tel. 91 812 79 81
fax. 91 812 79 81, wew. 136
e-mail: ceipm.szczecin@ohp.pl
www.zachodniopomorska.ohp.pl/

Podajemy także dane adresowe Twojego PUP i PIFE:

Powiatowy Urząd Pracy w Goleniowie
ul. Zakładowa 3,
72-100 Goleniów
tel./fax 91 418-34-95
szgo@pupgoleniow.pl
www.pupgoleniow.pl

Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Szczecinie
ul. Kuśnierska 12b
70-536 Szczecin
Godziny pracy:
pon. 7.30-17.30,
wt.-pt. 7.30-15.30.
Telefony do konsultantów
tel. 800 34 55 34, 91 432 94 32,
91 432 94 33, 91 432 94 35
www.fundusze-europejskie.gov.pl

Pamiętaj, nie jesteś sam Powodzenia !

Więcej bezpłatnych informacji znajdziesz na www.funduszeuropejskie.gov.pl oraz w Punktach Informacyjnych Funduszy Europejskich

MINISTERSTWO
ROZWOJU

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

Projekt jest współfinansowany w ramach Konkursu dotacji dla prasy lokalnej na działania informacyjne dotyczące Funduszy Europejskich, ze środków Funduszu Spójności Unii Europejskiej